

Державна наукова установа
«Інститут інформації, безпеки і права
Національної академії правових наук України»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ДНУ ПБП НАПрН України

В. Пилипчук

Наказ № 46 від «19» березня 2025 р.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІНАСОВОГО ПРАВА

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

підготовки аспірантів із спеціальності D8 Право

Укладач: Дмитренко Е.С.,
доктор юридичних наук, професор

Ухвалено Вченою радою
ДНУ ПБП НАПрН України
Протокол № 8 від 19.09.2025

Київ, 2025

З М І С Т

1.	ВСТУП.....	
2.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
3.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4.	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
5.	ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ.....	12
6.	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	16
7.	САМОСТІЙНА РОБОТА	21
8.	РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	25
9.	ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	27
10.	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	30

1. ВСТУП

Навчальна дисципліна «Актуальні питання фінансового права» є однією із складових комплексної підготовки аспірантів зі спеціальності D8 «Право».

Навчальна дисципліна «Актуальні питання фінансового права» спрямована на вивчення проблем правового регулювання фінансових відносин. Викладається задля поглиблення знань про проблеми: правового забезпечення публічної фінансової діяльності; здійснення фінансового контролю та застосування фінансово-правової відповідальності; реалізації принципів бюджетної системи України.

Опанування цієї навчальної дисципліни передбачає набуття розуміння проблемних питань щодо: бюджетного процесу в Україні; формування надходжень до бюджетів; реалізації НБУ своїх повноважень, зокрема здійснення нагляду та контролю. Вивчення навчальної дисципліни дозволяє аспірантам сформувати вміння і практичні навички щодо аналізу чинного фінансового законодавства, виявлення проблемних питань.

Предметом навчальної дисципліни є проблеми правового регулювання фінансових відносин. Об'єктом вивчення є закономірності становлення й функціонування, а також тенденції розвитку фінансових правовідносин з урахуванням проблем їх правового регулювання, процесів європейської інтеграції та зближення різних правових систем світу.

2. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- кваліфікаційний рівень	Загальні показники	Характеристика навчальної дисципліни:
Галузь знань: <i>D «Бізнес, адміністрування та право».</i>	Назва навчальної дисципліни: <i>«Актуальні питання фінансового права»</i>	Форма навчання: <i>«Заочна»</i> Рік підготовки: <i>«2025-2026 н.р.»</i>
Спеціальність: <i>D8 Право</i>	Кількість кредитів ECTS <i>« 4 »</i>	Статус навчальної дисципліни: <i>«II. Вибіркова компонента»</i>
	Кількість розділів: <i>« 2 »</i>	Цикл, до якого належить навчальна дисципліна: <i>«Навчальні дисципліни за напрямом дослідження»</i>
Ступень вищої освіти: <i>«Доктор філософії»</i>	Загальна кількість годин <i>« 120 »</i>	Лекції: <i>«18 год.»</i> Практичні: <i>«18 год.»</i>
		Самостійна робота аспіранта: <i>«84 год.»</i> Вид та форма семестрового контролю: <i>«Залік»</i>

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

3.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання фінансового права» є досягнення всебічного і глибокого (фахового) розуміння аспірантами системи проблем правового регулювання фінансових відносин шляхом ознайомлення із новітніми досягненнями науки фінансового права, формування методологічних умінь та навичок для науково-дослідницької діяльності через:

1) оволодіння теоретичними знаннями основних положень курсу для формування системи компетентностей та відповідних їм результатів навчання, набуття професійних умінь і навичок;

2) напрацювання цілісної системи навичок та умінь щодо проблем правового регулювання фінансових відносин завдяки вирішенню комплексу практичних завдань;

3) формування здібностей до проведення самостійних наукових досліджень і презентації отриманих результатів на основі виконання індивідуальних завдань під час вивчення курсу.

3.2. Основним завданням вивчення дисципліни «Актуальні питання фінансового права» є формування у аспірантів цілісної системи знань щодо проблем правового регулювання фінансових відносин. У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні: *засвоїти знання* про проблеми правового регулювання фінансових відносин та їх окремих видів і можливі шляхи вирішення, про причини існування проблем у визначенні категоріального апарату фінансового права, сучасного фінансового законодавства, про методологію пізнання фінансово-правових явищ; *набути умінь і навичок* теоретичного осмислення, уточнення та порівняння як загальних, так і часткових проблем правового регулювання фінансових відносин, аналізу та узагальнення і системного оцінювання цих проблем, з'ясування їх сутності та впливу на інші суспільні відносини; сформувати вміння використовувати одержані знання у науково-дослідній діяльності аспірантів під час проведення власних досліджень;

сприяти опануванню навичок наукової дисциплінованості, методологічної конструктивності, критичного мислення, творчого ставлення до дослідницької роботи.

3.3 Згідно з вимогами освітньо-наукової програми навчальна дисципліна спрямована на формування таких **програмних компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК) полягає у: здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК) зумовлюють:

ЗК01. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК02. Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними.

ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Спеціальні(фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

3.4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти після засвоєння навчальної дисципліни «Актуальні питання фінансового права» мають продемонструвати такі **результати навчання**:

Знання: проблем правового регулювання фінансових відносин, їх особливостей та можливих шляхів вирішення у контексті закономірностей розвитку вітчизняної юридичної науки в умовах інтернаціоналізації та євроінтеграції.

Уміння: володіти загальною та спеціальною методологією дослідження актуальних питань фінансового права; здатність планувати та організовувати науково-дослідні роботи; визначати та уточнювати цілі і методи, знаходити, оцінювати та використовувати необхідні інформаційні ресурси, професійно їх опрацьовувати та оприлюднювати результати дослідження; здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат та методологічний інструментарій сучасної правової теорії для ідентифікації та ефективного вирішення актуальних проблем правового регулювання фінансових відносин; узагальнювати результати самостійних наукових правових досліджень, складати наукові звіти, оцінювати наукові результати крізь призму їх застосування у правотворчій та правозастосовній діяльності.

Досвід щодо здатності планувати та організовувати науково-дослідні роботи: визначати та уточнювати цілі і методи, знаходити, оцінювати та використовувати необхідні інформаційні ресурси, професійно їх опрацьовувати та оприлюднювати результати дослідження проблем правового регулювання фінансових відносин; здатність застосовувати здобуті правові знання у практичній діяльності при вирішенні проблем правового регулювання фінансових відносин; уміння

узагальнювати результати самостійних наукових правових досліджень, складати наукові звіти, оцінювати наукові результати крізь призму їх застосування у правотворчій та правозастосовній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми навчальна дисципліна спрямована на формування таких програмних результатів навчання:

ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

ПРН03. Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

ПРН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

ПРН05. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

ПРН06. Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.

ПРН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне

забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

ПРН10. Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

ПРН11. Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п\п	Змістовні модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практ. занят.	Самост. робота
1	2	3	4	5	7
	Розділ 1. Проблеми правового забезпечення публічної фінансової діяльності та бюджетної діяльності				
1.1.	Проблеми правового забезпечення публічної фінансової діяльності	14	2	2	10
1.2.	Проблеми здійснення фінансового контролю та застосування фінансово-правової відповідальності	16	2	2	12
1.3.	Проблеми реалізації принципів бюджетної системи України.	14	2	2	10
1.4.	Проблемні питання бюджетного процесу в Україні	16	2	2	12
	Всього:	60	8	8	44
	Розділ 2. Проблемні питання оподаткування, фінансування та банківської діяльності				
2.1.	Проблемні питання формування надходжень до бюджетів	18	4	4	10

2.2.	Проблемні питання здійснення публічних видатків та кошторисно-бюджетного фінансування	14	2	2	10
2.3.	Правовий статус Національного банку України: проблеми реалізації	14	2	2	10
2.4.	Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду	14	2	2	10
	Всього:	60	10	10	40
	Залік:				
	Разом:	120	18	18	84

5. Лекційні заняття

Тема 1.1. Проблеми правового забезпечення публічної фінансової діяльності - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Публічна фінансова діяльність: проблемні питання визначення сутності та системи.
2. Проблемні питання щодо системи органів із повноваженнями у сфері публічної фінансової діяльності.
3. Проблеми предмету, методу та системи фінансового права.

Література:

Базова: 1, 2, 6-7.

Допоміжна: 20, 23.

Тема 1.2. Проблеми здійснення фінансового контролю та застосування фінансово-правової відповідальності - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми системи фінансового контролю та реалізації повноважень органів фінансового контролю в Україні.
2. Фінансово-правова відповідальність та фінансове правопорушення: проблемні питання.
3. Фінансово-правові санкції: проблеми їх застосування.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 8-16, 18, 19, 23.

Тема 1.3. Проблеми реалізації принципів бюджетної системи України - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми реалізації принципів збалансованості та повноти бюджетної системи України.
2. Проблемні аспекти реалізації принципів обґрунтованості бюджету та цільового використання бюджетних коштів.
3. Принципи справедливості і неупередженості, публічності та прозорості: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 20, 24.

Тема 1.4. Проблемні питання бюджетного процесу в Україні - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми складання Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету), проектів бюджетів, розгляду проекту та прийняття закону про Державний бюджет України.
2. Виконання бюджету та внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет): проблемні питання.
3. Проблеми підготовки і розгляду звіту про виконання бюджету та здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 20, 24.

Тема 2.1. Проблемні питання формування надходжень до бюджетів - 4 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми формування надходжень до бюджетів від сплати податку на прибуток підприємств та податку з доходів фізичних осіб.
2. Проблемні питання оподаткування податком на додану вартість та акцизним податком.
3. Екологічний податок, рентна плата: проблемні питання.
4. Проблеми справляння митних платежів.
5. Місцеві податки: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 3, 4, 6, 7.

Допоміжна: 17, 22.

Тема 2.2. Проблемні питання здійснення публічних видатків та кошторисно-бюджетного фінансування - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми здійснення публічних видатків на публічне управління, на національну оборону, правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави.
2. Проблемні питання здійснення публічних видатків на освіту, науку, охорону здоров'я.
3. Здійснення публічних видатків на соціальний захист, культуру і мистецтво: проблемні питання.
4. Здійснення публічних видатків на обслуговування державного боргу: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 3, 4, 6, 7.

Допоміжна: 17, 22.

Тема 2.3. Правовий статус Національного банку України: проблеми реалізації - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми забезпечення Національним банком України стабільності грошової одиниці України та стабільності банківської системи.
2. Проблемні питання проведення Національним банком України грошово-кредитної політики.
3. Здійснення Національним банком України емісії національної валюти України та організація грошового обігу: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 6, 7.

Допоміжна: 13, 15, 19.

Тема 2.4. Проблеми здійснення Національним банком України нагляду та контролю - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за реєстрацією банків і ліцензуванням їх діяльності.
2. Здійснення Національним банком України нагляду та контролю за грошовим обігом та за валютними операціями.
3. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за запобіганням та легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом.

Література:

Базова: 1, 6, 7.

Допоміжна: 13, 15, 19.

6. Практичні заняття

Основним завданням практичних занять є оцінка засвоєння аспірантами лекційного матеріалу та виконання завдань для самостійної роботи.

Тема 1.1. Проблеми правового забезпечення публічної фінансової діяльності - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Публічна фінансова діяльність: проблемні питання визначення сутності та змісту.
2. Проблемні питання щодо принципів та функцій публічної фінансової діяльності.
3. Методи здійснення публічної фінансової діяльності: проблеми щодо їх системи.
4. Проблемні питання щодо системи органів із повноваженнями у сфері публічної фінансової діяльності.
5. Проблеми предмету, методу та системи фінансового права.

Література:

Базова: 1, 2, 6-7.

Допоміжна:, 20, 23.

Тема 1.2. Проблеми здійснення фінансового контролю та застосування фінансово-правової відповідальності - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми формування, становлення та розвитку системи фінансового контролю в Україні.
2. Проблемні питання реалізації принципів фінансового контролю.
3. Види та методи фінансового контролю: проблемні аспекти.
4. Проблеми реалізації повноважень органів фінансового контролю.

5. Фінансове правопорушення: проблемні питання.

6. Проблеми щодо визначення місця фінансово-правової відповідальності у системі юридичної відповідальності.

7. Фінансово-правові санкції: проблеми їх застосування.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 8-16, 18, 19, 23.

Тема 1.3. Проблеми реалізації принципів бюджетної системи України - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми реалізації принципу збалансованості бюджетної системи України.

2. Проблемні питання реалізації принципу повноти бюджету.

3. Проблемні аспекти реалізації принципу обґрунтованості бюджету.

4. Проблеми реалізації принципу цільового використання бюджетних коштів.

5. Принцип справедливості і неупередженості: проблемні питання.

6. Принцип публічності та прозорості бюджетної системи України: проблеми реалізації.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 20, 24.

Тема 1.4. Проблемні питання бюджетного процесу в Україні - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми складання Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) та проектів бюджетів.

2. Проблемні питання розгляду проекту та прийняття закону про Державний бюджет України.

3. Проблемні питання розгляду проекту та прийняття рішення про місцевий бюджет.

4. Проблемні аспекти виконання бюджету.

5. Внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет): проблемні питання.

6. Проблеми підготовки та розгляду звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

7. Здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства, аудиту та оцінки ефективності управління бюджетними коштами: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 20, 24.

Тема 2.1. Проблемні питання формування надходжень до бюджетів - 4 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми формування надходжень до бюджетів від сплати податку на прибуток підприємств.

2. Проблемні питання оподаткування доходів фізичних осіб.

3. Проблемні питання оподаткування податком на додану вартість.

4. Проблемні аспекти оподаткування акцизним податком.

5. Екологічний податок: проблемні питання.

6. Проблеми справляння рентної плати.

7. Проблемні питання справляння митних платежів.

8. Податок на майно: проблемні питання.

9. Єдиний податок як джерело формування надходжень до бюджетів: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 3, 4, 6, 7.

Допоміжна: 17, 22.

Тема 2.2. Проблемні питання здійснення публічних видатків та кошторисно-бюджетного фінансування - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми здійснення публічних видатків на публічне управління.
2. Проблемні питання здійснення публічних видатків на національну оборону, правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави.
3. Проблемні питання здійснення публічних видатків на освіту.
4. Проблемні аспекти здійснення публічних видатків на охорону здоров'я.
5. Здійснення публічних видатків на науку: проблемні питання.
6. Проблеми здійснення публічних видатків на соціальний захист.
7. Проблемні питання здійснення публічних видатків на культуру і мистецтво.
8. Здійснення публічних видатків на фізичну культуру і спорт: проблемні питання.
9. Здійснення публічних видатків на обслуговування державного боргу: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 3, 4, 6, 7.

Допоміжна: 17, 22.

Тема 2.3. Правовий статус Національного банку України: проблеми реалізації - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми забезпечення Національним банком України стабільності грошової одиниці України.

2. Забезпечення Національним банком України стабільності банківської системи: проблемні питання.

3. Проблемні питання проведення Національним банком України грошово-кредитної політики.

4. Проблемні аспекти здійснення Національним банком України емісії національної валюти України

5. Організація Національним банком України готівкового грошового обігу: проблемні питання.

Література:

Базова: 1, 6, 7.

Допоміжна: 13, 15, 19.

Тема 2.4. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду - 2 год.

Перелік основних питань:

1. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за реєстрацією банків і ліцензуванням їх діяльності.

2. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за готівковим грошовим обігом.

3. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за безготівковими розрахунками.

4. Проблемні аспекти здійснення НБУ банківського нагляду за валютними операціями.

5. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за запобіганням та легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом.

Література:

Базова: 1, 6, 7.

Допоміжна: 13, 15, 19.

7. Самостійна робота

Тема 1.1. Проблеми правового забезпечення публічної фінансової діяльності - 10 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти, норми яких регулюють питання публічної фінансової діяльності.
2. Тенденції та перспективи удосконалення законодавства щодо публічної фінансової діяльності.

Література:

Базова: 1, 2, 6-7.

Допоміжна:, 20, 23.

Тема 1.2. Проблеми здійснення фінансового контролю та застосування фінансово-правової відповідальності - 12 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти щодо фінансового контролю та фінансово-правової відповідальності.
2. Тенденції та перспективи удосконалення законодавства щодо фінансового контролю та фінансово-правової відповідальності.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 8-16, 18, 19, 23.

Тема 1.3. Проблеми реалізації принципів бюджетної системи України - 10 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти, норми яких регулюють питання бюджетної системи України.

2. Тенденції та перспективи удосконалення законодавства щодо бюджетної системи України.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 20, 24.

Тема 1.4. Проблемні питання бюджетного процесу в Україні - 12 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти, норми яких регулюють питання бюджетного процесу в Україні.

Література:

Базова: 1, 2, 5-7.

Допоміжна: 20, 24.

Тема 2.1. Проблемні питання формування надходжень до бюджетів - 10 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти, норми яких регулюють питання формування надходжень до бюджетів.

2. Тенденції та перспективи удосконалення законодавства щодо формування надходжень до бюджетів.

Література:

Базова: 1, 3, 4, 6, 7.

Допоміжна: 17, 22.

Тема 2.2. Проблемні питання здійснення публічних видатків та кошторисно-бюджетного фінансування - 10 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти щодо здійснення публічних видатків та кошторисно-бюджетного фінансування.
2. Тенденції та перспективи удосконалення законодавства щодо здійснення публічних видатків та кошторисно-бюджетного фінансування.

Література:

Базова: 1, 3, 4, 6, 7.

Допоміжна: 17, 22.

Тема 2.3. Правовий статус Національного банку України: проблеми реалізації - 10 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти, норми яких регулюють питання правового статусу Національного банку України.
2. Тенденції та перспективи удосконалення законодавства про правовий статус Національного банку України.

Література:

Базова: 1, 6, 7.

Допоміжна: 13, 15, 19.

Тема 2.4. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду - 10 год.

Перелік завдань для самостійної роботи:

1. Систематизувати та проаналізувати основні нормативно-правові акти, норми яких регулюють питання здійснення Національним банком України банківського нагляду.

2. Тенденції та перспективи удосконалення законодавства про здійснення Національним банком України банківського нагляду.

Література:

Базова: 1, 6, 7.

Допоміжна: 13, 15, 19.

8. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Успішність аспіранта з вивчення дисципліни «Актуальні питання фінансового права» оцінюється за семестровим рейтингом. Сума набраних рейтингових балів при семестровому контролі переводиться в оцінки за системою оцінювання ECTS (європейська система оцінювання), що передбачає семибальну шкалу **A, B, C, D, E, Fx, F** оцінок.

Рейтинг аспіранта формується на підставі оцінювання знань, які він отримав з дисципліни «Актуальні питання фінансового права». Оцінювання проводиться за критерієм правильності та повноти, логіки та системності розкриття відповідної теми. Даний рейтинг складається з балів, що він отримує за: відповіді на практичних заняттях, включаючи тематичні доповіді за відповідними темами; самостійну роботу; відповідь на заліку.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на практичних заняттях

Формою перевірки рівня підготовленості аспірантів під час практичних занять згідно тем робочої навчальної програми є: оцінювання знань аспірантів на практичних заняттях; оцінювання виконаних завдань у процесі самостійної роботи аспірантів.

Критерії оцінювання:

15 – високий (поглиблений) рівень підготовки з питань практичного заняття, підготовка доповідей та повідомлень. Вміння працювати групами, аналізувати відповідні законодавчі акти та практично вирішувати ситуаційні завдання;

10 – добрий рівень підготовки. Вміння аналізувати;

5 – задовільний рівень підготовки. Недостатній рівень засвоєння матеріалу, обмеження знань виключно інформацією підручника;

2 – незадовільний рівень підготовки. Дуже низький рівень засвоєння знань, відсутня ініціатива в обговоренні питань практичного заняття;

1 – незадовільний рівень підготовки. Відсутність знань з пройденого матеріалу, повна пасивність на практичних заняттях.

Розмір шкали рейтингу $R = 100$ балів.

Розмір стартової шкали $R_C = 40$ балів.

Рейтингова шкала з дисципліни складає $R = R_C + R_E = 95-100$ балів

Умови допуску до заліку: стартовий рейтинг $R_C > 40$ балів.

Критерії екзаменаційного оцінювання: виходячи з розміру шкали $R_E = 60$.

Переведення значення рейтингових оцінок в європейську систему оцінювання (ECTS) і традиційні оцінки для внесення їх до екзаменаційної (залікової) відомості та залікової книжки здійснюється відповідно до таблиці:

Таблиця переведення рейтингової оцінки з навчальної дисципліни RD

$RD = RC + RE$	Оцінка ECTS	Оцінка ECTS	Традиційна залікова оцінка
$RD = 95 - 100$	A	Відмінно	Зараховано
$RD = 85 - 94$	B	Дуже добре	
$RD = 75 - 84$	C	Добре	
$RD = 65 - 74$	D	Задовільно	
$RD = 60 - 64$	E	Достатньо	
$RD = \text{менш ніж } 60$	F_X	Незадовільно	Незараховано
$RC < 40\%$	F	Недопущено	Недопущено

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота			Сума балів
Практичне заняття	МКР	Залік	
15	25	60	100

9. Питання для підсумкового контролю

1. Публічна фінансова діяльність: проблемні питання визначення сутності та змісту.
2. Проблемні питання щодо принципів та функцій публічної фінансової діяльності.
3. Методи здійснення публічної фінансової діяльності: проблеми щодо їх системи.
4. Проблемні питання щодо системи органів із повноваженнями у сфері публічної фінансової діяльності.
5. Проблеми предмету, методу та системи фінансового права.
6. Проблеми формування, становлення та розвитку системи фінансового контролю в Україні.
7. Проблемні питання реалізації принципів фінансового контролю.
8. Види та методи фінансового контролю: проблемні аспекти.
9. Проблеми реалізації повноважень органів фінансового контролю.
10. Фінансове правопорушення: проблемні питання.
11. Проблеми щодо визначення місця фінансово-правової відповідальності у системі юридичної відповідальності.
12. Фінансово-правові санкції: проблеми їх застосування.
13. Проблеми реалізації принципу збалансованості бюджетної системи України.
14. Проблемні питання реалізації принципу повноти бюджету.
15. Проблемні аспекти реалізації принципу обґрунтованості бюджету.
16. Проблеми реалізації принципу цільового використання бюджетних коштів.
17. Принцип справедливості і неупередженості: проблемні питання.
18. Принцип публічності та прозорості бюджетної системи України: проблеми реалізації.

19. Проблеми складання Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) та проектів бюджетів.

20. Проблемні питання розгляду проекту та прийняття закону про Державний бюджет України.

21. Проблемні питання розгляду проекту та прийняття рішення про місцевий бюджет.

22. Проблемні аспекти виконання бюджету.

23. Внесення змін до закону про Державний бюджет України (рішення про місцевий бюджет): проблемні питання.

24. Проблеми підготовки та розгляду звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

25. Здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства, аудиту та оцінки ефективності управління бюджетними коштами: проблемні питання.

26. Проблеми формування надходжень до бюджетів від сплати податку на прибуток підприємств.

27. Проблемні питання оподаткування доходів фізичних осіб для формування надходжень до бюджетів.

28. Проблемні питання оподаткування податком на додану вартість.

29. Проблемні аспекти оподаткування акцизним податком.

30. Екологічний податок: проблемні питання.

31. Проблеми справляння рентної плати.

32. Проблемні питання митних платежів та їх значення у формуванні надходжень до бюджетів.

33. Податок на майно: проблемні питання.

34. Єдиний податок як джерело формування надходжень до бюджетів: проблемні питання.

35. Проблеми здійснення публічних видатків на публічне управління.

36. Проблемні питання здійснення публічних видатків на національну оборону, правоохоронну діяльність та забезпечення безпеки держави.

37. Проблемні питання здійснення публічних видатків на освіту.

38. Проблемні аспекти здійснення публічних видатків на охорону здоров'я.

39. Здійснення публічних видатків на науку: проблемні питання.

40. Проблеми здійснення публічних видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення .

41. Проблемні питання здійснення публічних видатків на культуру і мистецтво.

42. Здійснення публічних видатків на фізичну культуру і спорт: проблемні питання.

43. Здійснення публічних видатків на обслуговування державного боргу: проблемні питання.

44. Проблеми забезпечення Національним банком України стабільності грошової одиниці України.

45. Забезпечення Національним банком України стабільності банківської системи: проблемні питання.

46. Проблемні питання проведення Національним банком України грошово-кредитної політики.

47. Проблемні аспекти здійснення Національним банком України емісії національної валюти України.

48. Організація Національним банком України готівкового грошового обігу: проблемні питання.

49. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за реєстрацією банків і ліцензуванням їх діяльності.

50. Проблеми здійснення Національним банком України нагляду та контролю за готівковим грошовим обігом.

51. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за безготівковими розрахунками.

52. Проблемні аспекти здійснення Національним банком України банківського нагляду за валютними операціями.

53. Проблеми здійснення Національним банком України банківського нагляду за запобіганням та легалізацією доходів, одержаних злочинним шляхом.

10. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.
4. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17.
5. Дмитренко Е. С. Юридична відповідальність суб'єктів фінансового права у механізмі правового забезпечення фінансової безпеки України: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 592 с.
6. Фінансове право: підручник; за ред. О. О. Дмитрик. Харків: Право, 2024. 704 с.
7. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с.

Допоміжна

8. Відповідальність у публічному праві: монографія; за заг. ред. І. Безклубого. Київ: Грамота, 2014. 496 с.
9. Дмитренко Е. Особливості співвідношення публічного і приватного інтересу у фінансовому праві. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2016. № 2 (ч. 1) С. 89-95.
10. Дмитренко Е. С. Аналіз змістовних характеристик юридичної відповідальності суб'єктів фінансового права: безпекознавчий аспект. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2012. № 6. С. 86-93.
11. Дмитренко Е. С. Місце та роль фінансово-правової відповідальності у механізмі правового забезпечення фінансової безпеки України. *Фінансове право*. 2011. № 4. С. 39-42.
12. Дмитренко Е. С. Понятійно-категоріальний апарат фінансового права:

проблеми визначення. *Право та державне управління*. 2015. № 2 (19). С. 19-22.

13. Дмитренко Е. С. Проблеми правової охорони фінансової системи України. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 3. С. 49-54.

14. Дмитренко Е. С. Роль заходів публічного примусу у забезпеченні фінансової безпеки держави. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 4. С. 94-97.

15. Дмитренко Е. С. Сучасний погляд на роль фінансового контролю у протидії порушенням фінансового законодавства. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2015. № 4. С. 98-105.

16. Дмитренко Е. С. Фінансово-правова відповідальність: поняття, ознаки та безпекознавчий зміст. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія Правознавство*. 2012. № 618. С. 89-93.

17. Дуравкін П. М. Забезпечення виконання податкового обов'язку: монографія. Харків: Право, 2013. 192 с.

18. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність: теоретичний аналіз: монографія. Одеса: Юрид. літ, 2008. 504 с.

19. Коментар до законодавства про фінансово-правові санкції: авт. комент. Е. С. Дмитренко. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 416 с.

20. Музика-Стефанчук О. А. Органи публічної влади як суб'єкти бюджетних правовідносин: монографія. Хмельницький: Хмельн. ун-т упр. і права, 2011. 284 с.

21. Нечай А. А. Актуальні питання фінансового права: правові основи публічних накопичувальних фондів: монографія. Чернівці: Рута, 2004. 376 с.

22. Пришва Н. Ю. Правові проблеми регулювання обов'язкових платежів: монографія. Київ: «ЕксОб», 2003. 280 с.

23. Семчик О. О. Держава і фінанси: правовий зв'язок: монографія. Київ: Юрид. думка, 2010. 204 с.

24. Чернадчук В. Д. Бюджетні правовідносини в Україні: поняття, класифікація та особливості структури: монографія. Суми: Унів. книга, 2011. 172 с.